

Sygn. akt II Cz 490/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Karina Marczak

Sędziowie: SO Marzenna Ernest (spr.)

SO Agnieszka Bednarek - Moraś

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 lipca 2013 r.

sprawy ze skargi pozwanej K. R.

o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko K. R.

o zapłatę

na skutek zażalenia skarżącej K. R. na postanowienie Sąd Rejonowy w Gryficach z dnia 17 stycznia 2013 r., sygn. akt I Nc 920/12

postanawia

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 490/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Gryficach po rozpoznaniu sprawy ze skargi pozwanej K. R. o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. o zapłatę - odrzucił skargę.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż K. R. wniosła o wznowienie postępowania, w którym wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 1562/09 prowadzonym przed Sądem Rejonowym w Gryficach, podnosząc, iż została ona pozbawiona prawa obrony przed niesłusznym pozwem w ten sposób, iż nakaz zapłaty wydany w rzeczonym postępowaniu został wysłany na adres, pod którym ona nie zamieszkiwała. Sąd Rejonowy wskazał, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, iż we wstępnym etapie badania sprawy ze skargi o wznowienie postępowania sąd w ramach weryfikacji w postępowaniu niejawnym dopuszczalności wznowienia postępowania nie ogranicza się jedynie do zbadania, czy w skardze powołano ustawowe (formalne) podstawy wznowienia postępowania lecz ocenia również, czy wskazane podstawy wznowienia materialnie tj. rzeczywiście istnieją. Sąd Rejonowy podkreślił, iż kontrolując oparcie skargi o wznowienie postępowania na ustawowej podstawie wznowienia sąd bada czy twierdzenia zawarte w uzasadnieniu skargi uzasadniają ustawową

podstawę wznowienia postępowania, gdyż jeśli wskazana podstawa została sformułowana w sposób odpowiadający ustawie, ale w rzeczywistości nie występuje, skarga podlega odrzuceniu z mocy art. 410 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy wskazał, iż brak jest podstaw do przyjęcia, że skarżąca została pozbawiona na skutek naruszenia przepisów prawa możliwości działania w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 1562/09. Sąd Rejonowy podkreślił, iż niedoręczenie pozwanemu wydanego nakazu zapłaty powoduje, że postępowanie wszczęte przez wniesienie pozwu nie zostaje zakończone, wydany nakaz zapłaty nie staje się prawomocny i w tej sytuacji skarga o wznowienie postępowania w ogóle nie przysługuje. Sąd Rejonowy zauważył, iż powódka może żądać wznowienia postępowania tylko wówczas, gdy postępowanie zakończone zostało prawomocnym rozstrzygnięciem sądu - skarżąca zaś powinna w tych okolicznościach zaskarżyć postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności rzeczonemu nakazowi zapłaty i wnieść o prawidłowe doręczenie jej tego nakazu. Uznanie bowiem przez sąd w sprawie I Nc 1562/09 nakazu zapłaty za prawomocny, jeśli nastąpiło w oparciu o błędne przesłanki, może być wzruszone na skutek odpowiednich działań strony.

Od powyższego postanowienia odwołała się K. R. wskazując, iż kwestionuje powództwo w całości, gdyż dochodzone roszczenie jest przedawnione. W związku z tym wniosła o wznowienie postępowania, uchylenie klauzuli wykonalności zaskarżonego nakazu zapłaty, wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty, ponownie przeprowadzenie postępowania.

W tym stanie rzeczy w ocenie skarżącej wznowienie powództwa jest konieczne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. R., które potraktować należało jako zażalenie - podlegało oddaleniu.

Instytucja wznowienia postępowania opiera się na przysługującej poza tokiem instancji skardze o reasumpcję wadliwego procesu przez zastąpienie zapadłego orzeczenia, orzeczeniem nowym. Nadzwyczajny charakter tego środka prawnego, skierowanego przeciwko prawomocnemu orzeczeniu powoduje, że przywrócenie stanu sprzed zamknięcia postępowania sądowego ulegającego wznowieniu może nastąpić wyłącznie z powodów ściśle określonych w ustawie.

Zgodnie z art. 410 k.p.c., skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu wstępnemu. Przedmiotem badania Sądu na podstawie tego przepisu jest zachowanie terminu oraz stwierdzenie istnienia jednej z ustawowych podstaw wznowienia. Stwierdzenie to nie ogranicza się do badania, czy wskazane w skardze okoliczności odpowiadają ustawowym podstawom wznowienia, ale obejmuje ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy podana podstawa nie zostanie przez Sąd stwierdzona (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, niepubl.; z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, Biul. SN 2005, nr 9; z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48; z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZ 1/07, niepubl.; z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, niepubl.; z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., III CZ 47/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PZ 65/07, OSNP 2009, nr 17-18, poz. 233; z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 71/08, niepubl.; z dnia 13 lutego 2009 r., II CZ 97/08, niepubl.; z dnia 14 maja 2009 r., I CZ 20/09, niepubl.).

Zauważyć w tym miejscu należy, że o ogólnej dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania rozstrzyga art. 399 § 1 k.p.c. W myśl tego przepisu, w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Regulację tę należy rozumieć w ten sposób, że wznowienie postępowania służy w stosunku do prawomocnych orzeczeń merytorycznych, rozstrzygających sprawę co do istoty, a więc w stosunku do wyroków, nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowym, upominawczym i, jak się wydaje, również w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 353²) oraz postanowień co do istoty sprawy w trybie nieprocesowym (zob. postanowienie SN z dnia 4 stycznia 1973 r., I CZ 152/72, OSNC 1973, nr 7-8, poz. 143).

Skarżąca domaga się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym przez Sąd Rejonowy w Gryficach w dniu 15 grudnia 2009 r., sygn. akt I Nc 1562/09. Podnosiła,

iż nakaz zapłaty I Nc 1562/09 nie został jej prawidłowo doręczony, albowiem nie zamieszkiwała pod adresem, na który Sąd kierował korespondencję w tejże sprawie.

Analiza akt sprawy I Nc 1562/09 prowadzi do wniosku, iż istotnie brak jest podstaw do przyjęcia, aby pierwotne doręczenie nakazu zapłaty z dnia 15 grudnia 2009 r. wraz z odpisami pozwu i załączników oraz pouczeniem o terminie i sposobie zaskarżenia, w wykonaniu zarządzenia z dnia 15 grudnia 2009 r., nastąpiło w sposób skuteczny. Jednakże nie można pomijać, iż w dniu 24 sierpnia 2012 r. pozwana złożyła wniosek o doręczenie odpisu pozwu wraz z załącznikami oraz odpisem nakazu zapłaty. Dokumenty te zostały doręczone pozwanej w dniu 15 października 2012 r., co pozwala jednak przyjąć, iż z upływem dwóch tygodni od tej daty nakaz zapłaty uprawomocnił się. Pozwana miała bowiem możliwość zapoznania się z treścią pozwu oraz wydanego w sprawie nakazu zapłaty, a następnie wniesienia zarzutów, niezależnie od tego, że doręczenie nastąpiło na wniosek samej pozwanej, skoro wcześniejsze nie było prawidłowe.

W tych okolicznościach brak jest podstaw do przyjęcia, aby pozwana pozbawiona była możliwości obrony swych praw. Wskazania przy tym wymaga, iż pozwana miała możliwość złożenia nie tylko zarzutów od nakazu zapłaty, ale również zażalenia na postanowienie w przedmiocie nadania ww. nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. skarga o wznowienie postępowania nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu. Jak wskazano już wyżej w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że przewidziana w przytoczonym przepisie kontrola skargi obejmuje badanie, czy skarga została oparta na ustawowych podstawach wznowienia wskazanych w art. 401, art. 401¹ i art. 403 k.p.c. oraz czy powołana w skardze podstawa wznowienia rzeczywiście zachodzi. W wyniku przeprowadzenia tej kontroli skarga o wznowienie postępowania ulega więc odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy została ona oparta na innej podstawie wznowienia niż wskazana w ustawie, lecz także wtedy, gdy podstawa wznowienia sformułowana w sposób odpowiadający ustawie w rzeczywistości nie występuje.

Tak więc, nawet przyjmując odmiennie od Sądu Rejonowego, iż wydany w sprawie nakaz zapłaty jest prawomocny, to jednak skarżąca nie może domagać się w sposób skuteczny wznowienia postępowania zakończonego tym orzeczeniem, albowiem choć powołuje się na ustawową przesłankę wznowienia postępowania – pozbawienie możliwości działania - to w okolicznościach sprawy przesłanka ta nie występuje, skoro pozwanej ostatecznie został doręczony nakaz zapłaty i miała ona możliwość jego zaskarżenia. Słusznie przy tym Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż z charakteru postępowania nakazowego wynika, iż jest ono prowadzone bez udziału pozwanego i niezawiadomienie pozwanego o tym postępowaniu oraz niebranie przez niego udziału w tym postępowaniu nie stanowi o pozbawieniu go możliwości działania w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c. Nie budzi natomiast wątpliwości, iż jeżeli strona bez swojej winy uchybiła terminowi do dokonania czynności procesowej może złożyć wniosek o przywrócenie terminu. Jest też instytucja powództwa przeciwegzekucyjnego.

W tych okolicznościach orzeczenie Sądu Rejonowego odpowiada prawu. Zażalenie skarżącej jako bezzasadne podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Sygn. akt II Cz 490/13

Zarządzenia:

1. odnotować i zakreślić;
2. odpis postanowienia doręczyć K. R., pełnomocnikowi powoda;
3. akta odesłać SR po nadejściu zwrotnych potwierdzeń odbioru;
4. do zbioru.